

Nya friska tag!

Så kastades vi in i ett nytt decennium. Lite huvudstupa kändes det. Och det är nog bara att acceptera vissa saker, som att tiden går... Och allt förändras. Det går liksom inte att kämpa mot att förändring sker, vi ändrar hela tiden position. Även om vi krampaktigt står stilla, så driver vi med i en utveckling som hela tiden rullar på. Och denna utveckling måste vi förhålla oss till på något sätt. Hur ska vi göra den hållbar? Det gäller nog att börja där vi står! Steg för steg göra medvetna val. Och fatta kloka beslut. Gör vi rätt då? Vem bestämmer det? Som jag ser det, kan bara framtiden utvisa om vi gjorde rätt eller ej. Men det känns naturligtvis bäst att ha agerat efter rent samvete kunna säga – ”jag tänkte så långsiktigt hållbart jag bara kunde” i så många frågor som möjligt. För som Johan Ehrenberg brukar säga - ”visst kan du rädda världen, vem skulle annars göra det?” Det är bara att sätta igång! Hör Johan hos oss den 24/2! Välkommen till ett nytt e-brev! /Helen Sylvan

Ur innehållet denna gång:

- ”Verksamhetsledaren” av Christer Owe
- Onsdagskvällar i februari
- Ny nätverksträff 17/2, tema: hållbart och lönande företagande
- Lite om våra besökare 2009
- Nyheter från våra utställare och samarbetspartners – de goda exemplen
- Nyheter från omvärlden

Verksamhetsledaren 1/10

Vår värderade olja

"För att vara under en lågkonjunktur har vi ett mycket högt oljepris." Så sa Energimyndighetens generaldirektör **Tomas Kåberger** vid Biogas Väst Kick-Off seminarium häromdagen i Göteborg. Det Tomas Kåberger ville fästa vår uppmärksamhet på var det faktum att trots lägre efterfrågan på olja har priset inte återgått till nivån före 2005, då priset låg på \$ 20,- till \$ 25,- per fat. Priset är 3-4 gånger högre än så. Detta innebär att när efterfrågan åter stiger kommer oljan att bli mycket dyr.

Konsekvensen av detta kan bli att investeringskalkyler i förnybar energi påverkas. Den som vill räkna hem en investering i biogasproduktion, etanolproduktion (som enligt Kåberger inte är ett så dåligt alternativ som det ibland framställs i media) och andra förnybara bränslen kommer att hitta sina investerare och sin avsättning till köpare när det ekonomiska utrymmet skapas. All olja som tas upp förbränns förr eller senare och blir koldioxid. För att bromsa tillförseln av fossil olja måste vi således låta bli att över huvud taget ta upp den ur jordskorpan. Och vi måste inse att all förbränning genererar koldioxid, även förbränning av förnybara bränslen. För att inte förvärra växthuseffekten är det nödvändigt att stoppa utvinningen av fossil olja och att se till att "utsläppsmetan" tas om hand, förädlas och förbränns eftersom metan är en mångfalt värre växthusgas än koldioxid. Bristen på billig energi kommer relativt snart att förändra samhällsekonomin. Frågan är om vi blundar för fakta eller bara blundar för att slippa se sanningen om vart vi är på väg.

/Christer Owe

Aktuellt på Ekocentrum Göteborg

Onsdagskvällar i februari

Alltid kl 18.00 (-19.30) på Ekocentrum i Göteborg. Fritt inträde - om ej annat anges. Begränsat antal platser! Passa på att ta en fika och titta på utställningen samtidigt. Referat från vissa av föredragen hittar du på vår hemsida. Ev ändringar står att läsa på vår hemsida – kolla gärna där först! Onsdagskvällarna är ett kontinuerligt samarbete med Studieförbundet.

3/2

Ett samarbete med Ingenjörer för Miljön (I/M):

Mod för Miljön?

Rädsla eller kärlek? Ditt vägval! Det är känslorna som styr våra handlingar. Tankarna räknar ut hur vi ska nå den önskade känslan, men är i sig neutrala. Bara känslor kan rädda miljön! Och faktiskt finns det nog bara två grundkänslor, rädsla och kärlek. **Jackie Bergman** har arbetat som projektledare i energiindustrin i 30 år. Han samtalar om det inre ledarskapet, från känsla till handling, utan vars hjälp han aldrig hade lyckats.

10/3

Ett samarbete med Göteborgs Miljövetenskapliga Centrum (GMV):

COP 15 - Resultat och reflektioner från FN:s klimatmöte i Köpenhamn

Världens klimatförhandlare samlades i december 2009 på FN:s femtonde klimatoppmöte i Köpenhamn - COP 15. Forskare som medverkade berättar om vad som hände vid förhandlingarna, vad som beslutades och hur det internationella klimatarbetet nu går vidare inför COP 16 i Mexico. Föreläsare: **Ulf Molau**, Växt- och miljövetenskaper, Göteborgs universitet Ulf forskar om arktisk ekologi och klimatförändringar. Han har medverkat i IPCC:s klimatrappport och är ledamot i Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald. **Eskil Mattsson**, Geovetenskaper, Göteborgs universitet Eskil är doktorand i naturgeografi och forskar om tropisk avskogning kopplat till klimatförändringar. Han var samordnare för Göteborgs universitets deltagande i COP 15. **Daniel Johansson**, Fysisk resursteori, Chalmers. Daniel forskar om sambanden mellan klimat, energi och ekonomi. Han har bland annat deltagit i Miljövårdsberedningens arbete bakom rapporten "Tillväxt och miljö i globalt perspektiv".

17/2

Ett samarbete med Svensk mat- och miljöinformation och Miljöförbundet Jordens Vänner

Mer kött på benen - mindre på tallriken

Amazonas skövlas, klimatet förändras och svälten ökar. Vår ökande köttkonsumtion utgör en av de största orsakerna till dessa allvarliga problem. Det är helt nödvändigt att vi radikalt minskar vår köttkonsumtion för att kunna komma tillrätta med dessa och många andra allvarliga miljö- och människorättsutmaningar. **Per-Anders Jande** från Svensk mat- och miljöinformation ger en introduktion till ämnet och leder diskussioner om hur vi kan arbeta för minskad köttkonsumtion.

24/2

Ett samarbete med Järnvägsförbundet & Centrum för ekologisk teknik

Bättre med tåg! Om höghastighetståg

Göteborg-Jönköping-Linköping-Stockholm är ett transportstråk med höga flöden där nästan alla persontransporter sker med bil. Så här kan ett järnvägsbaserat trafiksystem, Götalandsbanan, byggas upp längs detta stråk. Vilka marknader ska betjänas? Hur blir trafikuppläggen? Kan det bli kapacitetsbrist? Föreläsare: **Markus Gunnervall**, Banverket

24/2

Onsdagskvällar i februari, forts:

Visst kan du rädda världen – vem skulle annars göra det?

ETC:s mångåriga redaktör **Johan Ehrenberg** presenterar fakta om klimatet och vår ekonomi. Det finns ingen värre sjuka än maktlöshetssjukan, tron att det som sker beror på krafter som inte kan påverkas. Vi står i dag gapande inför en förändring som bara rullar över oss. Men det som sker beror på att en del vinner på det, medan andra förlorar. Allt går att ändra.

Det händer på Ekocentrum

Nätverket för miljösamordnare – det lönande miljöarbetet

Vårt nätverk för miljösamordnare träffas igen den 17 februari, och den här gången är temat hur man skapar lång-siktigt hållbar lönsamhet i olika verksamheter. Jonas Torstensson står bakom formgivning och tillverkning av många miljöpriser, utmärkelser och unika produkter till uppdragsgivare som gjort ett medvetet grönt val. Nu kommer han till vårt nätverk och delar med sig av tankar och erfarenheter i stort och smått...

Hör hur hållbarhetstankar kring design spiller över på i stort sett alla andra verksamhetsområden! Läs mer på www.torstensson.se. Jan Peter "JP" Bergkvist från SleepWell AB har arbetat med hållbart företagande inom hotellbranschen sedan tidigt 90-tal, bland annat i Scandic/Hilton-kedjan. Jan Peter kommer att berätta utifrån såväl stora visioner som jordnära lösningar, om hur hållbarhetstankar blir verklighet. Han har skrivit boken "Sustainability in Practice" – en verktygslåda! Läs mer på www.sleepwell.nu.

Mer om Ekocentrums nätverk för miljösamordnare [här!](#)

Det har hänt på Ekocentrum

Våra besökare under 2009

Ekocentrum i Göteborg har haft ett spännande år med 18.000 besökare på våra kurser och i utställningen - under pågående lågkonjunktur. Nu ser vi fram mot ett starkare 2010! En tydlig trend bland kursdeltagarna är att fler nu väljer **vidareutbildningar** med olika inriktningar. En mycket glädjande utveckling som visar att många verksamheter vill komma vidare i sitt miljö- och hållbarhetsarbete och inte bara nöjer sig med den grundläggande kunskapsnivån. Man vill göra mer och behöver utbildning för att göra rätt saker på rätt sätt. Där hjälper vi såväl fastighetsfolk som reklambyråer, ledningsgrupper och lärare, politiker och kommuntjänstemän. "Alla är här!" Du hittar exempel på våra olika upplägg för vidareutbildning på webben, t ex Avfall och källsortering, Transporter och Ecodriving, Mat och klimat, Mat miljö och hälsa, Inköp och upphandling, Kemikalier i fokus, Eleffektivitet, Energieffektiva byggnader och Hållbart ledningsarbete. För ledningsgrupper och andra ledande befattningar tar vi i vår fram en utbildning i samarbete med Sustainable Intelligence, som vi kallar hållbar lönsamhet. Här gäller det att hitta "eco-efficiency" i alla led i verksamheten. Välkommen att kontakta oss för mer information - helen.sylvan@ekocentrum.se. Du hittar listan med alla våra kunder under 2009 [här](#).

Nyheter från omvärlden

Hybridbåt tog priset

Årets innovationspris på båtmässan i Düsseldorf gick till en hybrid. Här finns el- och dieselmotor samt till och med solceller. Den slovenska hybridbåten Greenline 33 Hybrid kammade hem årets innovationspris på båtmässan Boot i Düsseldorf. Den till utseendet ganska traditionella 33-fotaren har ett hybridssystem bestående av en dieselmotor som används för framdrift eller uppladdning av båtens batteribank, samt en elmotor på 5 kW. Vid ren eldrift i 5 knop har båten en aktionsradie på 20 sjömil. Källa: Teknik360.

Bild: Teknik360

Nyheter från omvärlden

Ökat fokus på trängselavgifter

Kommunstyrelsen i Göteborg beslutade nyligen att införa en trängselavgift på tio kronor. Sammanlagt ska 40 betalstationer sättas upp 2013. Nu krävs att fullmäktige säger ja och sedan ska riksdagen fatta beslut under våren, skriver Göteborgs-Posten. Nyligen visade en ny rapport från EU-kommissionens forskningscenter JRC att fördelarna med att låta lastbilar betala för sina föroreningar är större än de negativa konsekvenserna i form av högre konsumentpriser, rapporterar EurActiv. Studien beställdes av EU:s ministrar som ett försök att bryta dödläget i arbetet med omarbetningen av Eurovinjettdirektivet som berör vägavgifter. Källa: Miljörapporten Direkt

Nyheter från omvärlden

Din egen vikt i prylar – varje dag?

Den genomsnittlige amerikanen konsumerar mer än sin egen kroppsvikt i produkter - varje dag. Nu sprider sig kulturen över världen. En ny rapport visar utvecklingens allvarliga konsekvenser.

Den värsta konsumtionskulturen hittar vi enligt studien i USA, där genomsnittsamericakanen konsumerar mer än sin egen kroppsvikt i produkter - varje dag. Den totala globala handeln med varor och tjänster ökade under det senaste årtiondet med 28 procent och uppgick till 30,5 biljoner dollar. Konsumentkulturen är emellertid inte längre ett mestadels amerikanskt fenomen. The Worldwatch Institute menar att överflöd har blivit en framgångssymbol över i stort sett hela världen de senaste åren. Enligt The Guardian var det till exempel den här veckan som Kina gick om USA och blev världens största bilmarknad. Läs rapporten [här](#).

Källa: Miljöaktuellt

Bild: Miljöaktuellt

Nyheter från omvärlden

Global standard för produkters klimatpåverkan

Kraven på att man ska kunna redovisa sin klimatpåverkan vid produktion av varor och tjänster ökar. Man ska kunna visa hur mycket växthusgaser som släpps ut under hela livscykeln för en viss vara eller tjänst. Därför har ISO, den globala standardiseringsorganisationen, påbörjat ett arbete för att ta fram en standard för dessa beräkningar. Syftet är att det ska bli lättare att beräkna och jämföra klimatpåverkan, koldioxidfootavtrycket, för olika produkter och tjänster internationellt. **Sara Ellström** är projektledare på SIS. Hon säger att det är en efterlängtd standard som kan bli ett effektivt verktyg för att driva på klimatförbättrande åtgärder. Standarden för Carbon Footprint kommer att ingå i serien för Miljöledning, ISO 14000-serien, och beräknas vara färdig under 2011. Källa: Recyclingnet

Nyheter från våra utställare – Renova och Fordonsgas

Sopbilen som går på biogas och biodiesel

Den 25 januari visade Renova och Kungälv kommun en helt ny sopbil med metan/dieselt teknik där gasens och dieselmotorns fördelar kombinerats. Fordonet kommer att vara 25 % mer bränsleeffektivt än en traditionell gassopbil med ottomotor. Fordonen kommer från Dennis Eagle och levereras av Volvo Truck Center. I Kungälv kommer fordonen att köras på en blandning av biogas och biodiesel.

Bild: Renova

Nyheter från Göteborg

Lärjeåns nya trädgårdar

”Vårt mål här är att skapa arbete för unga och en grön och social utveckling i området genom att starta och utveckla unika och framgångsrika sociala företag i breda partnerskap”. Så säger **Pernilla Svebo Lind-gren**, VD för Konsortiet Vägen ut! Kooperativen som nu kommer att driva Lärjeåns Trädgårdar i nordöstra Göteborg. Lärjeåns Trädgårdar är en viktig Göteborgsk symbol för helhetstänkande, grön odling och viljan till respekt för allt levande. En liten grön oas alldeles bredvid Angereds gråa centrum. Ett brinnande låga i ett tappat hopp. En vilja som nästan släkts. Just i brännpunkten mellan Göteborgs utmaningar; segregationen, den socioekonomiska polariseringen, arbetslösheten och de avbrutna studierna. Alla behöver en tydlig motkraft till utanförskapets allt vidare cirklar. Involvering. Motsägelsefullhet. Som att dricka champagne i verksta'n. Eller som att unga i utanförskap kan skapa hög kvalitet och istället för att få rollen som busar erbjudas identiteten som lokala alternativa hjältar, förebilder och kunniga företagare. Läs mer [här](#).

Bild: Projekt Göteborg

Nyheter omvärlden

Alla behöver ledning...

Varför är det bara privatpersoner som ska få åka elbil? Idén kan användas för varutransporter också. Fördelarna med elbilar är väl kända, men det har hittills bara gällt personbilar. För tyngre, längre transporter är tåget det enda el-alternativet. Tills nu, när professor Harry Frank vid Mälardalens högskola i Västerås har fått 100.000 kronor av Vägverket för att försöka fundera ut hur man skulle kunna använda elbilar för tunga lastbilstransporter. Problemet kommer belysas ur flera vinklar, som ekonomi, juridik, teknik och miljö. Läs hela artikeln [här](#). Källa & bild: MiljöAkutellt.

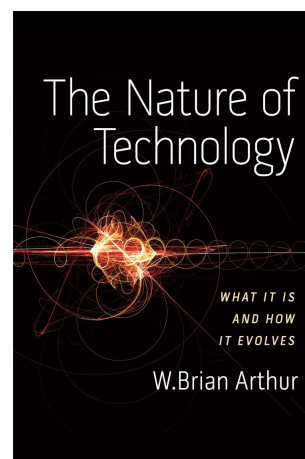

Boktipset

Vad driver forskningen framåt?

Jag hade glädjen att få höra ekonomen **Brian Arthur** prata på ett seminarium för en vecka sedan. Det handlade om att våra behov driver forskning och utveckling framåt, men att ny teknik också hela tiden skapar nya och mer komplexa behov... Vad driver vad egentligen? Är detta av godo eller av ondo? Brian Arthur vill inte lägga för många värderingar på utvecklingen, man har studerat t ex datorutvecklingen över flera decennier och kan se denna ur flera aspekter.

Hur stort ansvar ska vi lägga på forskare och framförallt teknikutvecklare på företagen, när de tar fram nya produkter eller system? Ska de tvingas att tänka framåt och försöka förutse vilka konsekvenser användningen av deras teknik kan få? Det kan man tycka. Men hur ska det gå till? Jag ska i alla fall läsa den här boken så snart jag hinner! Kan beställas på Adlibris. Amazon och många fler.

Så tycker våra kunder

"Helt rätt nivå för min del. Bra kopplingar till verkligheten."

"Bra exempel. Blev aldrig tråkigt. Engagerad och kompetent utbildare – mycket positivt att lyssna till [henne]. Bra att lyfta fram möjligheter, inte bara svarta scenarion."

Några utvärderingar efter en grundläggande miljöutbildning för Intraservice inom Göteborgs stad, den 19 januari 2010. Utbildare var Martina Persson.

Vår **hemsida** www.ekocentrum.se innehåller aktuellt kalendarium och information om våra utbildningar. **Ekocentrum**s e-brev utkommer 10 gånger per år, och tar framför allt upp vad som händer på Ekocentrum och i vår närhet. Om du inte vill ha vårt e-brev, skicka ett svarsmejl på detta så tar vi bort dig från sändlistan. Tipsa oss gärna om du känner någon som vill prenumerera!

Varma hälsningar,

Helen Sylvan

Foton: Helen Sylvan, om ej annat anges

